

Julkisen datan vapautuminen - tärkein kannustin ympäristötiedon markkinapaikalle

EnviTori tulosseminaari 13.10.2010
Lauri Hietaniemi, Green Net Finland ry

Julkinen data vapaaksi kahdessa vuodessa?

- *"Julkishallinnon tietojärjestelmät sovitetaan yhteen mahdollisimman pikaisesti. Hallitus tekee periaateratkaisut, jotka mahdollistavat julkisen sektorin hallussa olevan tiedon avaamisen ja saatavuuden tietosuojaa vaarantamatta"*
Lainaus Kiviniemen hallitusohjelmasta
- Uusi tietohallintolaki on valmistelussa tavoitteena saada se hyväksytyksi tämän hallituskauden aikana.
- *"Päähuomio uudessa laissa pistetään järjestelmien yhteensopivuuteen sekä yhteisten tietovarantojen hyödyntämiseen ja yhteiseen kokonaisarkkitehtuuriin. Laissa tiukempi osa koskee valtion hallintoa, mutta kuntienkin järjestelmien tulee perustua avoimiin rajapintoihin ja tallennusjärjestelmiin"*
Valtion IT-johtajan Yrjö Bensonin tuore haastattelu

Julkisen tiedon maksuperusteet muuttumassa

- Nykyiseen maksuperustelakiin kohdistuu muutospaineita
  - PSI-direktiivi, OECD:n suositukset
  - luotiin aikana ennen Internetiä (datan tarjoamisen kustannukset)
- Maksuperustaisuuden vaihtoehtona kaksi periaatetta:
  1. Pyritään maksuttomuuteen siten, että datavarojen tuotto, ylläpito ja jakelu hoidetaan budjettivaroin.
  2. Irtiottokustannuksiin perustuva hinnoittelu tarkoittaa, että datan kerääminen ja ylläpito kustannetaan budjettivaroista, mutta datan käyttäjät maksavat datan jakelusta aiheutuneet lisäkustannukset.

Lainsäädännöstä

Julkisen dataan ja sen julkaisemiseen liittyvät mm.

- Maksuperustelaki
- Julkisuuslaki
- Tietosuojalainsäädäntö
- Tekijänoikeuslaki,
- Kansainväliset suositukset
- Kilpailulainsäädäntö
- EU-direktiivit (PSI, Inspire)

Työryhmät edistävät julkisen tiedon saatavuutta

Valtiovarainministeriö

- Julkishallinnon tietovarantojen saatavuuden ja käytön edistäminen
  - tavoitteena saada eri tietovarannot yhtenäisellä hinnoittelulla ja lisenssiehdoilla tarjolle tietojen tarvitsijoille
- Julkishallinnon perustietovarantojen rajapinnat
  - määrittelee tietovarantojen yhteisiä teknisiä rajapintoja

Liikenne- ja viestintäministeriö

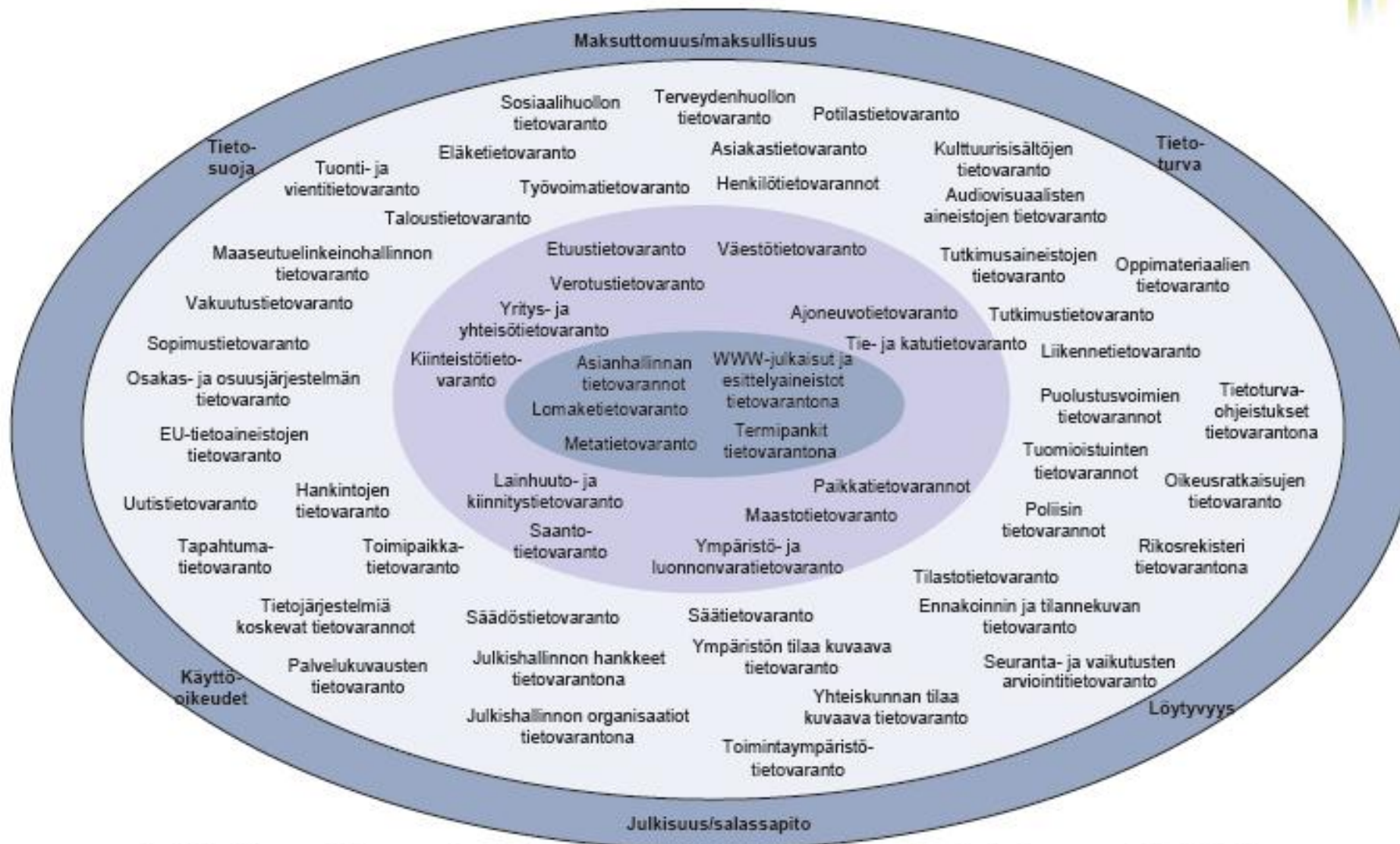
- Julkisen tiedon saatavuus
  - Julkisen tiedon saatavuuden esteet ja niiden poistaminen
  - Väliraportti 7.6.2010

Julkisen tiedon saatavuus -työryhmän väliraportti

EnviTorin kannalta tärkeät työryhmän ehdotukset

- Tiedon luovutuksen tulee olla helppoa ja kustannuksiltaan alhaista.
- Tietosuojan ja tietoturvan varmistaminen on tärkeää.
- Julkisen sektorin tehtävänä on luoda sellaiset rajapinnat, että tieto on jatkuvasti saatavilla itsepalveluperiaatteella konekielisessä muodossa.
- Raakadata vapaasti saatavilla, räätälöinnistä ja tietojen poiminnasta voitaisiin periä tietopalvelumaksu.
- Työryhmä suosittelee useiden pilottihankkeiden käynnistämistä. Piloteilla kerättäisiin kokemuksia muun muassa datan kokoamisesta ja jakamisesta, tiedon avaamisen ja jalostamisen työkaluista sekä hinnoittelusta ja luovutuksesta.

Valtiotason tietoarkkitehtuuri - tietovarannot

Julkishallinnon tietomaaston kartoitus – merkittäviä tietokokonaisuuksia (luonnos 18.3.2010)

EnviTorin saattohoito

- Lainsäädäntö kuntoon vrt. aikataulu 2 vuotta
- Liiketoimintaa edellyttävät roolit ja sopimusasiat kuntoon julkisen ja yksityisen sektorin välillä
- Tarvitaanko laajempi PPP-sopimus/uusi toimija?
- EnviToriiin tarvitaan veturi/vastuunottaja vrt. suomi.fi/datakatalogi
- Miten toteutetaan kansainvälinen yhteistyö? Toimialoittainko? Kansallinen tapa?
- Cleen Oy /MMEA jatkossa vastuussa tutkimuksen koordinoinnista. Onko Tivit jatkossa mukana?
- Voisiko EnviTori toimia valtion pilottiprojektina? Vrt. työryhmän ehdotukset
- Tavoitteena globaalin kilpailukyvyn varmistaminen

Lähteitä:

- Antti Poikola, Petri Kola, Kari A. Hintikka (2010): Julkinen data – johdatus tietovarantojen avaamiseen. www.julkinendata.fi
- Liikenne- ja viestintäministeriö 2010: Julkisen tiedon saatavuus – työryhmän väliraportti. www.arjentietoyhteiskunta.fi
- CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy 2010: Tutkimuksen tietoaineistot - Olennaisen käsikirja päättäjille.
www.csc.fi/csc/julkaisut/oppaat/2010/tutkimuksen-tietoaineistot
- Suomi.fi-portaali: Julkisen hallinnon avoimet datat
www.suomi.fi/datakatalogi